

ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110 ■ โทรศัพท์ 0-2649-5000 ภายใน 15666 ■ โทรสาร 0-259-6172

114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ 0-2649-5000 ภายใน 15666

ส่วนวิเทศสัมพันธ์และสื่อสารองค์กร ได้จัดระบบข่าวสิ่งพิมพ์ สนใจดูรายละเอียดได้ที่ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

ข่าวจากหนังสือพิมพ์มติชน(กรอบบ่าย) ฉบับวันที่ 24 เดือนมกราคม พ.ศ.2563 หน้า 13 มูลค่าข่าว 1,142,159.-

‘ตะวันตกแห่งต้าถัง’

สูงสุดสู่ล่มสลาย
budpmlik คั่นความนัย จาก ‘เรื่องที่ไม่ถูกเล่า’

“ไม่ใช้ตำราวิชาการนำเนื้อ แต่เต็มไปด้วยเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ที่น่าติดตาม สนุกตื่นเต้นราวกับนิยาย”

คือ ถ้อยความจาก **เรื่องขั้วรักศรีอักษ** ในฐานะผู้แปล ‘ตะวันตกแห่งต้าถัง’ โดย ‘จ้าวอี้’ ร้อยเรียงวลีประโยค เนื้อหาเป็นภาษาไทยอย่างชวนอ่าน บอกเล่าเรื่องราวใน ‘ช่วงท้ายๆ’ ของราชวงศ์อันยิ่งใหญ่ไม่เพียงประวัติศาสตร์จีน แต่รวมถึงประวัติศาสตร์โลก อย่างราชวงศ์ถัง

ค.ศ.618-907 คือช่วงเวลาแห่งการดำรงอยู่ของราชวงศ์นี้ นับแต่ ‘ตั้งเกาจู’ องค์ต้องค์แรก จนถึง ‘อ้ายตี้’ องค์ต้องค์สุดท้าย

นับเป็น 300 ปีอันยาวนาน โดยในช่วงครึ่งแรกนั้น ‘ราชวงศ์จักรวรรดิถัง’ ก้าวสู่จุดสูงสุดทั้งทางการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม

ขึ้นแท่นเป็นจักรวรรดิยิ่งใหญ่ที่สุดในโลกยุคกลาง ‘ฉางอัน’ กลายเป็นเมืองแรกของโลกที่มีประชากรถึง 1 ล้านคน การค้าตามเส้นทางสายไหมโบราณ รุ่งเรืองถึงขีดสุด

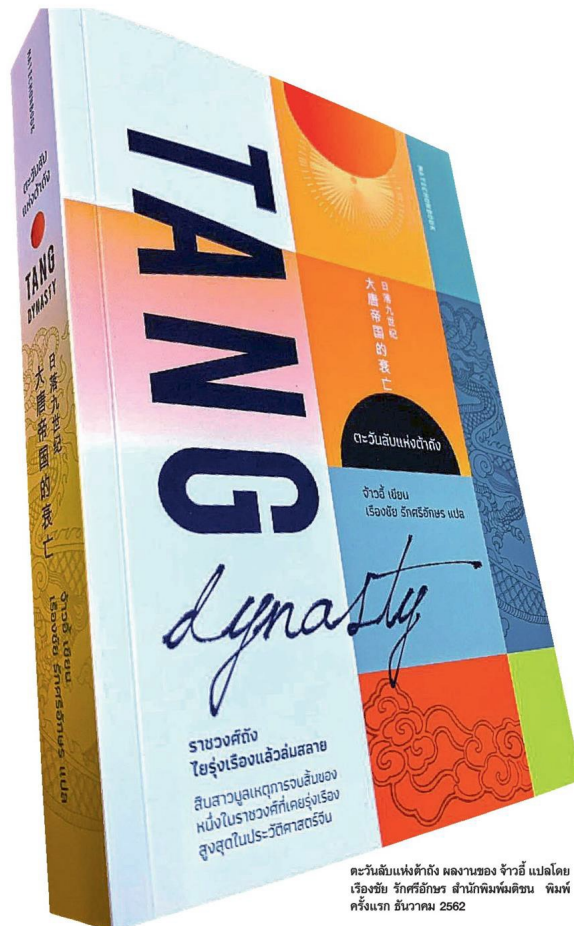
และเฉกเช่นทุกสรรพสิ่งในโลกใบนี้ เมื่อรุ่งโรจน์ในวันหนึ่ง ก็ย่อมมีวันเสื่อมถอย แม้แต่ราชวงศ์อันยิ่งใหญ่ก็ไม่มีข้อยกเว้น

หลังจากกบฏอันลือระหว่าง ค.ศ.755-763 ในรัชกาลเสวียนจงองค์ตั้ง จักรวรรดิถังเริ่มถดถอย

150 ปีหลัง คือช่วงเวลาท้ายๆ ที่ปรากฏในหนังสือเล่มนี้ที่พาให้ผู้อ่านร่วมย้อนเวลาไปติดตามสถานการณ์หลากหลาย สืบสาวมูลเหตุความเป็นไปไม่คาดฝันประวัติศาสตร์ไปพร้อมๆ กัน

พฤษภาคมนี้ที่ 26 มกราคม หลัง ‘ตรุษจีน’ เพียง 1 วัน สำนักพิมพ์มติชน ร่วมกับพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพระนคร จัดเสวนาเปิดตัวหนังสือ TANG DYNASTY ตะวันลับแห่งต้าถัง โดยมีวิทยากรมากความสามารถ ชวนตกและเยี่ยมชมศิลปะสถาปัตยกรรมอันโดดเด่นในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพระนคร กรุงเทพฯ

ต่อไปนี่คือ ‘น้ำจิ้ม’ ถ้วยแซ่บที่พร้อมเสิร์ฟในชั่วโมงเสวนาที่จะเกิดขึ้นในอีกไม่ถึง 24 ชั่วโมงข้างหน้า

ฉากหลังความรุ่งเรือง กับเรื่องที่ 'ไม่ถูกเล่า'

นิพนธ์ วิระวิทย์ แฟนพันธุ์แท้ราชวงศ์จีน เจ้าของผลงาน 'ระหว่างบรรทัดสถาปัตยกรรมมังกร' เกริ่นว่าราชวงศ์ถังมีเรื่องน่าสนใจเยอะ

อาจต้องเริ่มต้นที่ความยิ่งใหญ่ของราชวงศ์นี้ พร้อมเหตุผลที่ว่าทำไมความรุ่งเรืองในช่วงต้นราชวงศ์จึงล่มสลายลงอย่างไรก็ตาม เรื่องราวในช่วงวิกฤตกระทั่งถึงจุดจบ กลับไม่ค่อยได้รับการกล่าวถึง จึงเกิดเป็นช่องว่างให้ 'จินตนาการ'

"ความน่าสนใจของหนังสือเล่มนี้ คือการเล่าเรื่องช่วงปลายราชวงศ์ถังที่ไม่ค่อยมีใครเล่ากัน โดยเขียนขึ้นในลักษณะที่มีการอ้างอิงเชิงวิชาการ จากหนังสือของอาจารย์ด้านประวัติศาสตร์หลายท่านที่ผมคุ้นเคยเป็นอาจารย์ต่างๆ ในวงการประวัติศาสตร์จีนทั้งนั้น แล้วมีการเสริมแต่งจินตนาการผู้แต่งเข้าไปด้วย

วิกฤตที่เกิดขึ้นของราชวงศ์ถัง ก่อนช้างหนังกนาสาหัส ถ้าเป็นราชวงศ์อื่นก็อาจล่มสลายไปแล้ว แต่ด้วยความที่ราชวงศ์ถังคือ ราชวงศ์ถัง ทำให้อยู่ได้ยาวนานไปได้อีกตั้งเกือบ 150 ปี แล้วสภาพบ้านเมืองทั่วไปของจีน ถ้าเกิดแตกแยกกันขึ้นมา ลักพักก็ต้องมีการรวมศูนย์

อำนาจขึ้นมาใหม่ แต่ยุคลายราชวงศ์ถัง เหมือนคงสถานะอะไรบางอย่างที่ค้างคาไว้ ทำให้รัฐบาลบริหารไม่ได้ เชื่องช้าราชวงศ์ถัง ก็ไม่ได้คิดจะยึดราชวงศ์ถังอยู่ดี จึงถือเป็นช่วงพิเศษพอสมควร

อย่างไรก็ตาม คนมักเล่าเพียงเรื่องต้นราชวงศ์ที่มีความรุ่งเรือง แต่พอเกิดวิกฤตหนักหนาสาหัส แบบอยู่ดีๆ ล่มสลาย กลับเป็นเรื่องเงียบไปเลย

แม้กระทั่งแบบเรียนของจีน ภาพยนตร์ หรืออะไรก็แล้วแต่ ส่วนใหญ่ไม่ได้พูดถึงประวัติศาสตร์ช่วงนั้นให้ชัดเจน กลายเป็นแค่निया เพราะมีช่องว่างให้แต่งเติมเยอะ" แฟนพันธุ์แท้ราชวงศ์จีนเล่าด้วยน้ำเสียงขวนขวินใจ ทั้งยังบอกด้วยว่าบรรยากาศทางการเมืองยุคนั้นเป็น

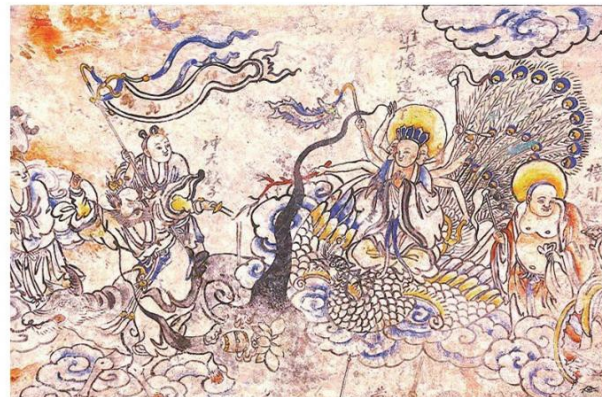
อย่างไร สัมผัสได้จากเรื่องราวในหนังสือเล่มนี้

จากประวัติศาสตร์จีน ถึงการเมืองไทย ใน 'อุดมคติ' ระหว่างบรรทัด

ไม่เพียงเป็นหนังสือที่คอประวัติศาสตร์จีนต้องอ่าน แต่คือการเมืองไทย ก็ไม่ควรพลาด เพราะเมื่อพิจารณาจากสถานการณ์และแนวคิดบางอย่าง

'เก่งนุกิจราชบริพาร' หลังคามุงกระเบื้องจีน บริเวณจั่ว หนานัน และลั่นหลังคาเขียนสีลายกระบวนจีน

จิตรกรรมเรื่อง 'ห้องสิน' เขียนจากวรรณคดีจีนเลื่องชื่อ

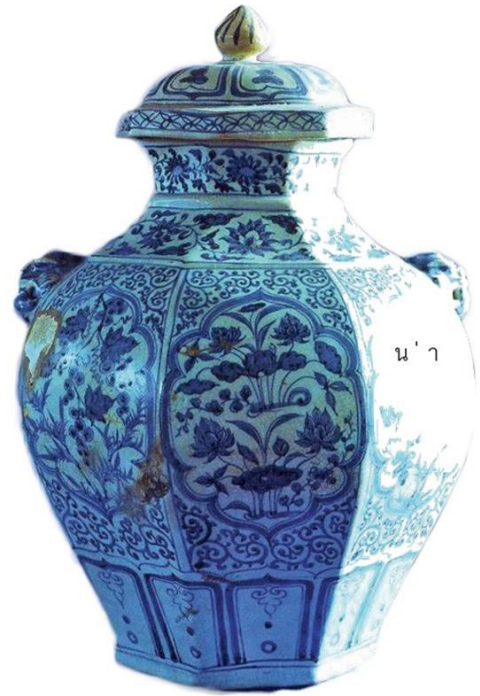
ก็ชวนให้นึกถึงบางเหตุการณ์ใน พ.ศ.นี้

"จากที่ผมอ่านประวัติศาสตร์จีนของนักเขียนสมัยนี้หลายๆ ท่าน รู้สึกว่าเวลาเขาวิเคราะห์หรืออ่านประวัติศาสตร์ จะไม่ได้อ่านแบบเดิมๆ อีกต่อไป เช่น อ่านเรื่องราวของบุคคล หรืออุปนิสัยของคนนั้นเป็นอย่างนี้ จึงทำให้บ้านเมืองเป็นอย่างนั้น สังเกตจากหนังสือเรื่องนี้ ถ้ามองว่าใครเป็นตัวเด่นตัวหนึ่ง ก็ไม่ใช่ แต่พูดถึงยุคสมัยยุคหนึ่งต่างหาก ซึ่งผมมองว่ามันสะท้อนวิชาการประวัติศาสตร์ของจีน ว่าเรามองอะไรอย่างหนึ่ง เขาพูดถึงระบบหรือบรรยากาศโดยรวมที่ขับเคลื่อนสังคม ไม่ใช่แค่เรื่องของคนใดคนหนึ่ง เพราะคนใดคนหนึ่งแบกรับประวัติศาสตร์ไว้ไม่ได้ ไม่ได้ทำให้ประวัติศาสตร์เปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยยะสำคัญเท่ากับระบบที่เกิดขึ้น

จากที่ได้อ่านในหนังสือ มันไม่ได้มีแค่ระบบสังคมการเมือง แต่พูดถึงอุดมคติหรือความคิดของขุนนางด้วย

ประตูบานพับไม้แกะสลักของเก๋งนุกิจราชบริหาร เขียนลึเป็นรูปเครื่องตั้งและแจกันปักเครื่องมงคลจีนอย่างงดงาม

โถลายครามแปดเหลี่ยมสมัยราชวงศ์หยวน จากแหล่งเตาจิ่งเต๋อเจิน มณฑลเจียงซี ได้จากกรุวัดพระราม ๙. พระนครศรีอยุธยา

อย่างตอนเริ่มต้นของเล่มนี้ มีการหาเรื่องกันระหว่างขุนนาง 2 ฝัก 2 ฝ่าย ประเด็นที่เขาเอามาชี้โทษ ชี้ความผิด มันเป็นเรื่องอุดมคติ ของจีนโบราณ ว่าบ้านเมืองต้องยึดถือประเพณีแบบนี้ แต่ถามว่าเบื้องหลังจริงๆ ที่ต้องเอาคนๆ หนึ่งออก หรือเก็บรักษาใครคนหนึ่งไว้ มันไม่ใช่เรื่องของอุดมคติเท่านั้น แต่ยึดอุดมคติมาใช้ทำลายคู่ต่อสู้ซึ่งเรื่องพวกนี้ ณ ปัจจุบันยังเป็นอยู่หรือไม่

เรื่องแบบนี้เขาไม่ได้พูดมาโดยตรง แต่ต้องอ่านระหว่างบรรทัด ถ้าอ่านดีๆ จะเห็นเลย" กล่าวพร้อมเสียงหัวเราะเบาๆ ทั้งประเด็นน่าสนใจชวนให้ไปฟังรายละเอียดลึกซึ้งในเสวนาพวงนี้

ลึกกว่าที่คิด

นานกว่าที่ค้น

‘เก๋งนุกิจราชบริหาร’

สัมพันธ์จีน-ไทยในหลากหลายมิติ

นอกเหนือจากการชวนคุยในวงเสวนา ยังมีกิจกรรม ‘เดินเท้า’ เข้าชมห้องจัดแสดงเครื่องเคลือบจีนอัน

งดงาม รวมถึงไฮไลต์อย่าง ‘เก๋งจีนนุกิจราชบริหาร’ ซึ่งสันนิษฐานว่าสร้างขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของพระที่นั่งบวรบริวัตที่ พระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดให้พระวิสุตราชาลี (มลิ) สร้างที่บริเวณด้านหน้าพระที่นั่งอิศเรศราชานุสรณ์ ปัจจุบันอยู่ในรั้วพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนครนั่นเอง

งานนี้ **ศานติ ภัคดีคำ อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเตรียมข้อมูลแน่นปักไว้แน่น**

“เราจะไปดูโบราณวัตถุที่เกี่ยวข้องกับจีน ไฮไลต์คือ ห้องเครื่องถ้วย ซึ่งมีเครื่องถ้วย เครื่องกระเบื้องที่สัมพันธ์กันระหว่างไทยกับจีน ในแหล่งโบราณคดีของไทย พบมาตั้งแต่สมัยโบราณ

ศานติ ภัคดีคำ

โดยเฉพาะในช่วงที่ร่วมสมัยกับทวารวดี ซึ่งตรงกับสมัยราชวงศ์ถังพอดี

คนจีนยุคราชวงศ์ถังก็สัมพันธ์กับคนไทย มีการติดต่อกันตั้งแต่ยุคนั้นแล้ว

จุดเด่นคือ เคลือบเคลือบขาว และเครื่องเคลือบสีออกเขียว ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะ พบมากที่แหลมโพธิ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี แต่เราไม่ได้จะไปชมเฉพาะเครื่องถ้วยราชวงศ์ถัง ยังมีของราชวงศ์อื่นๆ ที่สวยงาม แสดง

ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับจีนด้วย

อีกส่วนหนึ่งคือ เก่ง
ราชบริหารซึ่งเป็นเก่ง
จีนเล็กๆ ที่เก่าแก่และ
สนใจมาก คนทั่วไปไม่
ค่อยได้เข้าไปดูกัน
เพราะค่อนข้างอยู่ใน
จุดอับ แต่จริงๆ แล้ว
สำคัญมาก เพราะเป็น
ส่วนหนึ่งของพระที่นั่ง
บรรพริวัติ ซึ่งเป็นพระที่นั่ง
ทรงจีนที่พระบาทสมเด็จพระ
พระปิ่นเกล้าฯ โปรดให้สร้างไว้
ในสมัยรัชกาลที่ 4

พระที่นั่งนั้น ถูกรื้อไปแล้ว เหลือ
แต่เก่งที่เราจะไปชมกัน ในเก่งมีจุดสำคัญ
อีกอย่างหนึ่ง คือ ภาพจิตรกรรมจีน เขียนเรื่องห้องสิน

ซึ่งเป็นวรรณกรรมจีนสมัยราชวงศ์หมิง เล่าเรื่องราว
เก่าไปจนถึงสมัยราชวงศ์โจว วรรณกรรมเรื่องนี้มีการ
แปลมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 2 ส่วนตัวจิตรกรรมเขียนใน
สมัยรัชกาลที่ 4

ในภาพ มีสิ่งที่คนไทยรู้จักกันดี คือ นาคา ทหารเอกที่
ถูกนำมาสร้างแอนิเมชั่น แสดงว่าเรารู้จักนาคามาตั้งแต่
ตอนนั้นแล้ว”

นิธิพันธ์ วิประวิทย์

แม้เป็นเจ้าของ
ผลงานสดๆ ร้อนๆ
‘แลหลังคำเขมร-
ไทย’ แต่วันอาทิตย์
ที่จะถึงนี้ คานติ
เตรียมชุดความ
รู้รอบเรื่องจีน ซึ่ง
เป็นอีกสาขาที่ตน
เชี่ยวชาญออกมา
เผยแพร่อย่างไม่มี
กั๊ก

เป็นอีกหนึ่ง
งานน่าสนใจในเทศกาลตรุษจีน ที่จะเปิดมุมมองใหม่ๆ
ระหว่างเส้นบรรทัด และช่องไฟในประวัติศาสตร์จีน
อันยิ่งใหญ่ยาวนาน อีกทั้งสัมพันธ์กับความเป็นไทย
อย่างลึกซึ้ง

สร้อยดอกหมาก สุกกทันต์

ขอบคุณภาพส่วนหนึ่งจากกรมศิลปากร